

РЕШЕНИЕ

№ 3148

гр. София, 18.10.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав, в публично заседание на 29.09.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Илияна Василева, като разгледа дело номер **8636** по описа за **2009** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 - 207 от Административно-процесуалния кодекс във връзка с чл.1 ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Образувано е по искова молба на В. Д. Д. от Г. срещу С. О. за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 15 000 лева, причинени ѝ от незаконосъобразно бездействие на кмета на С. О., както и мораторна лихва в размер на 532 лева, считано от 20.08.2009г. до завеждане на исковата молба, и законната лихва от завеждането на исковата молба до окончателното изплащане на обезщетението. В хода на съдебното производство цената на иска е увеличена на 50 000 лева. Обстоятелствата, на които ищцата основава претенцията си, са следните :На 20.08.2009г. около 05,45 ч. в района на бл.41 В., находящ се на У."Хайдушко изворче" №18, ж.к. „Красно село” в Г.С., ищцата е нападната и нахапана от безстопанствени кучета. Ищцата е получила следните наранявания: 19 броя разкъсно-контузни рани в б комплекса; кръвонасядания по двете предмишници, дясно бедро и дясна подбедрица; повърхностни наранявания и охлузвания по лява предмишница и дясно бедро, охлузвания на лакетната става и дясното коляно; рани по гърба; двустранен подкожен хематом на главата; парализа на два пръста на левия крак; нарушено оросяване на крайниците. На 28.08.2009г. ищцата получила задушаване в следствие на остра алергична реакция, причинена от обезболяването на раните с инжекции аналгин.Периодът на зарастване на раните продължил повече от два месеца, съпроводен със силни болки. На ищцата е причинена психическа травма. Продължават да се разкриват поражения на сърдечно-съдовата и нервната система. Кметът на С. О. не е изпълнил задължението си да организира улавянето и изолирането на скитащите

кучета. Ищцата претендира присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – С. О. /СО/, оспорва иска по основание и размер. Възразява относно подсъдността на спора - счита, че спорът следва да се разглежда по общия исков ред от гражданския съд. Оспорва пасивната си процесуална легитимация – сочи, че СО не осъществява пряко действията по улавянето и изолирането на скитащите кучета, а е възложила тази дейност на Общинско предприятие „Екоравновесие” и счита, че ответник по иска следва да бъде ОП „Екоравновесие”. Оспорва фактите, на които се основава искът - твърди, че ищцата е имала предходни заболявания, както и е възможно травмите да са предизвикани от падане, а не от ухапване. Оспорва иска по основание –счита, че не е налице законово регламентирано задължение СО да се грижи за безстопанствените кучета по начин да се предотвратят нападенията им върху гражданите. Соци, че в С. О. се работи в изпълнение на Общинска програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета 2008-2011год, приета са Решение №231 по Протокол №11 от 24.04.2008г. на Столичния общински съвет. Оспорва иска по размер – счита претенцията за завишена и не съответстваща на твърдения възстановителен период. Процесуалният представител на ответника претендира заплащане на възнаграждение и присъждане на разноските.

Прокурорът дава заключение за частична основателност на иска. Счита иска за доказан по основание, но завишен по размер. Счита, че претенцията не отговаря на принципа за справедливост и не е съобразена със съдебната практика по аналогични дела. Предлага искът да бъде уважен частично.

Съдът, след преценка на наведените доводи от страните и на прокурора, прие за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл.1.ал.1 от ЗОДОВ.

Възраженията на ответника относно подсъдността на иска са неоснователни. Отношенията между Общината и гражданите във връзка със здравеопазването и сигурността на гражданите са публично-правни, а не граждански. Съгласно чл.38 ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/ кметът на общината се избира пряко от населението. Срещу вота на гражданите стои задължението на кмета на общината да изпълнява правомощията си по чл.44 от ЗМСМА, сред които са и опазването на обществения ред (т.4) и изпълнение на задачите, които произтичат от законите на страната (т.8). Следователно кметът на общината отговаря пред гражданите по специален ред, а не по общото правило да не се вреди другиму. Ето защо отговорността на Общината следва да се ангажира по реда на ЗОДОВ, а не по общия исков ред.

Искът е допустим, тъй като е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, от чиито бездействия се твърди да са причинени вредите. Неоснователни са възраженията на Общината за липса на пасивна процесуална легитимация. Законоустановените задължения на административните органи са непрехвърлими. Общината отговаря за произтичащи от закона задължения и в случаите, когато е възложила дейности по изпълнението им на други лица. Още повече, че ОП „Екоравновесие” не е отделен от общината субект, а е специализирано звено към нея за задоволяване на потребностите на населението и изпълняване на общински дейности. Общинското предприятие е учредено по реда на чл.52-55 от Закона за общинската собственост /ЗОС/ и осъществява дейността си въз основа на правилник, приет от Общинския съвет по предложение на кмета.

Искът е частично основателен.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

По делото са представени писмени доказателства – медицинска документация за здравословното състояние на ищцата и справки за дейността на izolатора за безстопанствени кучета и план за работата на екипите на ОП „Екоравновесие”. Изслушани са петима свидетели: Н, С и Ж - на ищцовата страна относно обстоятелствата около инцидента, уврежданията и претърпените болки и страдания; С и Ц. - на ответната страна за установяване на обстоятелството дали кучетата са безстопанствени. Свидетелските показания се ценят от съда в съвкупност с останалите събрани доказателства.

Изгледан е телевизионен репортаж, излъчен по bTV в обедната емисия „Новини” в деня на инцидента, в който е интервюирана ищцата.

Изслушано е заключение на комплексна съдебно-медицинска експертиза, изготвено от вещи лица травматолог, кардиолог и невролог. Заключение на експертизата е оспорено от ищцата. Цени се от съда като обективно, компетентно и обосновано.

На 20.08.2009г. около 05,45 ч. в района на бл.41 В., находящ се на У.”Хайдушко изворче” №18, ж.к. „Красно село” в Г.С., ищцата е нападната и нахапана от скитащи в района кучета. Свидетелката Н е очевидец на инцидента. Тя е видяла от прозореца на дома си как глутница кучета, около 7-8 на брой, нападат ищцата, хапят я, повалят я на земята и я влачат. Чула виковете за помощ на ищцата. Оказала ѝ е първа помощ у дома си и е извикала екип на „Бърза помощ”. Свидетелката Н сочи, че в квартала от години има много скитащи кучета. На място са пристигнали два екипа на „Екоравновесие”. Адресът е бил посещаван многократно преди това по други сигнали на граждани. Свидетелят С – служител в ОП „Екоравновесие”, лично е упоил три кучета, другият екип е упоил едно куче. Агресивните кучета били показани на свидетеля С от жителите на квартала. Всички кучета били кастрирани при предишно посещение в „Екоравновесие” и имали марка на дясното ухо. Екипите не са прибрали нито едно от упоените кучета. Свидетелят С е видял как една жена прибира в гаража си последното от упоените кучета и е записал това обстоятелство в плана за работа на екипа. След това служители на „Екоравновесие” не са се връщали да издирват отново кучетата, защото им било забранено да ходят, ако няма сигнал за нападение. Свидетелката Ц. потвърждава, че е прибрала и заключила в гаража на брат си едно от упоените кучета. Соци, че е давала храна на кучетата, и понякога ги е прибирала в гаража поради студа, но кучетата живеели на улицата, около блоковете и контейнерите за смет. Кучетата я познавали, но тя не се счита техен стопанин. Не са подавани оплаквания срещу нея. Не ѝ са налагани административни санкции от общинските органи. Съдът приема за безспорно доказан факта на нападението на ищцата от кучетата и обстоятелството, че кучетата са скитащи и безстопанствени.

По отношение на нараняванията на ищцата съдът кредитира изцяло заключението на съдебно-медицинската експертиза. Ищцата е получила следните увреди: повърхностни наранявания и охлузвания по ръцете и краката, рани от ухапване на лявата предмишница, дясното бедро, дясната подбедрица и лявата подбедрица под колянната става. Инцидентът се случва на фона на много хронични заболявания на ищцата от неврологично и сърдечно-съдово естество. Налице е изкривяване на

гръбначния стълб с голяма давност на заболяването. Двата пръста на левия крак на ищцата изтръпват, но не са парализирани, както се твърди. Тръпненето на пръстите няма връзка с ухапването от кучетата, а се базира на неврологично коренчево дразнене, мравучкане на фона на разширени вени. Няма данни за засягане на кръвоносен съд, който да нарушава кръвообращението. Не се разкриват поражения на сърдечно-съдовата и нервната система, които да са обусловени от ухапванията. Не се доказва твърдяното от свидетеля Ж отлепване на скалпа. Не се доказва и намаляване на двигателната способност на ищцата, за което свидетелстват Ж и С. Тук следва да се отбележи, че по показания на свидетеля Ж ищцата веднага след обработването на раните в Института за спешна помощ „Пирогов” е тръгнала сама за Г.Д, където се е срещнала с внука си, който я е откарал в дома ѝ в Р. Двустранният подкожен хематом на главата е описан за първи път в амбулаторен лист 0000365/09.09.2009г. – т.е.19 дни след инцидента. Не са налице безспорни доказателства, че той е причинен по време на нападението на кучетата. Свидетелката Н сочи, че косата на ищцата е била раздърпана, но не е забелязала рани по главата. На телевизионния репортаж също не се забелязаха наранявания в областта на главата. Периодът на възстановяване на получените увреди обичайно е в рамките на 30-45 дни. При ищцата възстановителният период е продължил по-дълго, поради наличните общи и хронични заболявания.

Съдът приема за безспорно доказан факта, че на ищцата е причинена психическа травма. За психическото състояние на ищцата след инцидента съдът придоби непосредствени впечатления от телевизионния репортаж. За преживения силен шок и психично разстройство след това, както и за претърпените болки, съпътстващи възстановителния период, съдът кредитира показанията на свидетелите Ж и С. Предвид възрастта на ищцата – 76 години, съдът счита, че причинената психическа травма е тежка.

На 28.08.2009г. ищцата получила задушаване в следствие на остра алергична реакция, причинена от обезболяването на раните с инжекции аналгин. Реакцията се дължи на проведеното лечение и не е в пряка причинно-следствена връзка с инцидента. Медицинската експертиза дава становище, че страничните реакции на аналгина са добре известни и поне от двадесет години се провежда обезболяване с парацетамол. Соочи, че са налични и други лекарства с обезболяващ ефект. Съдът счита, че претърпените болки и страдания във връзка с алергичната реакция, не са пряка последица от ухапванията на кучетата.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Основателността на иск с правно основание чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Не подлежи на установяване виновно поведение на ответника, тъй като отговорността на държавата и общината е обективна.

Налице е трайно незаконосъобразно бездействие на кмета на С. О.. То се изразява в неизпълнение на задължението му, произтичащото от разпоредбите на чл.35

т.4 и чл.70 от Закона за ветеринарно-медицинската дейност /отм./, действащи до 08.02.2008г. по силата на §3т.1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за ветеринарно медицинската дейност /ЗВМД/. Съгласно чл.35 т.4 от ЗВМД /отм./ кметовете на общини организират улавянето и изолирането на безстопанствени кучета и осигуряват финансови средства за провеждане на задължителните ветеринарномедицински мероприятия. Нормата на чл.70 от същия закон постановява, че безстопанствените животни (родени като такива, загубени или изоставени от своите собственици, които не обитават дом, ферма или специално определено за тях място) се настаняват временно в изолатор на общините и кметствата, а непотърсените до две седмици животни се подлагат на евтаназия. Кметът на С. О. не е създал необходимата организация и не е предприел достатъчно ефективни мерки за улавянето и изолирането на безстопанствените кучета и е допуснал тяхната прекомерна популация. Със създаването на ОП „Екоравновесие” задълженията на кмета не отпадат. Напротив, кметът не е изпълнил задължението си по чл.44 т.2 от ЗМСМА да насочва и координира дейността на специализираното звено.

Разпоредбите на чл.35 т.4 и чл.70 от ЗВМД /отм/ са отменени по силата на §9 от ПЗР на Закона за защита на животните / ЗЗЖ- ДВ бр.13 от 08.02. 2008г./.. Незаканосъобразното бездействие на кмета на С. О. продължава и след отмяната на цитираните разпоредби и е налице към процесния период. То произтича от задължението на кмета на С. О. по чл.138 т.5 на Правилника за приложение на ЗВМД да обезпечава залавянето на безстопанствените животни. В съответствие със ЗЗЖ и ЗВМД е приета Общинска програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета 2008-2011год, приета са Решение №231 по Протокол №11 от 24.04.2008г. на Столичния общински съвет / Програмата/. Целите на програмата са две: от една страна да се осигури контрол върху популацията на безстопанствените и домашни кучета като се гарантира хуманното отношение към животните и от друга страна да се гарантира здравето на хората, безопасната градска среда и европейския имидж на Б. Съгласно тази програма здрави и неагресивни безстопанствени кучета се кастрират, ваксинират, обезпаразитяват и връщат на място. На евтаназия се подлагат болни и доказано агресивни животни. Не става ясно кой и по какъв начин доказва дали животното е агресивно. В т.2.2 от Програмата е записано, че доказано агресивни са кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек. Разпоредбата на чл.170 ал.3 т.4 от ЗВМД обаче постановява, че евтаназия се допуска при животни, чието агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората или животните. Законодателят е въвел в нормативно изискване извършването на превантивни действия. Предприетите от С. О. мерки са последващи, а не превантивни. Мерките са неадекватни и недобре балансирани. Не е постигнат разумен баланс между двете приоритетни цели, заложи в общинската програма – хуманно отношение към животните и безопасна градска среда. Съдът счита, че кметът на общината е длъжен на първо място да се грижи за опазване на здравето и спокойствието на гражданите.

Неоснователно е възражението на ответника, че не е налице законово регламентирано задължение кметът на СО да се грижи за безстопанствените кучета по начин да се предотвратят нападенията им върху гражданите. Както бе казано по-горе, това задължение произтича от разпоредбата на чл.179 ал.3 т.4 от ЗВМД. Освен това сред основните задължения на кмета на общината е опазването на обществения ред - чл.44 т.4 от ЗМСМА. Понятието обществен ред включва безопасност на градската среда и гаранции за живота и здравето на гражданите. Като е допуснал голям брой

скитащи безстопанствени кучета на територията на С. О., които при това имат агресивно поведение, кметът не е изпълнил задължението си да осигури обществения ред. Екипите на специализираното звено „Екоравновесие” дори не са прибрали и изолирали всички упоени кучета, въпреки че многократно са получавали сигнали от жителите на същия квартал - установили са, че кучетата са ваксинирали и кастрирани и са ги оставили на място, вместо да изпълнят предписанията на чл.179 ал.3 т.4 от ЗВМД и на т.2.2 от Програмата. Не са издирили и санкционирали лицето, което пречи на работата им като укрива безстопанствените кучета, въпреки, че са установили самоличността му. Специализираните екипи действат единствено след сигнал за нападение. Не само не се предприемат никакви превантивни мерки, но и последващите мерки са формални. В настоящото производство се установи, че действията на специализираните екипи не са достатъчно резултатни и не съответстват нито на чл.70 от ЗВМД /отм./, нито на чл.179 ал.3 т.4 от ЗВМД, нито дори на т.2.2 от Програмата. Липсата на адекватни действия на специализираното звено означава, че кметът на С. О. не изпълнява законоустановените си задълженията.

Увредата на ищцата се изразява в претърпени болки и страдания във връзка с раните от ухапване, повърхностните наранявания и охлузвания по ръцете и краката, както и силната психическа травма. Физическата увреда е с временен характер и възстановителният период е приключил. Съдът приема, че психическата травма все още не е преодоляна. Не се установиха останалите увреждания, твърдени в исковата молба.

Налице е причинна връзка между бездействието на ответника и вредоносния резултат.

Размерът на претенцията обаче не е съобразен с вредоносния резултат. Предвид липсата на трайно увреждане на здравето и недоказаността на част от твърдените поражения, съдът счита, че претенцията следва да бъде уважена частично. Съдът, основавайки се на чл.52 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, намира за справедливо обезщетение на неимуществените вреди на ищцата в размер на 5 000 /пет хиляди/ лева. В останалата част, надхвърляща сумата 5 000 лв. до предявения размер от 50 000 лв, искът е неоснователен.

Съединеният иск за заплащане на законна лихва за причинените вреди за периода, считано от датата на увреждането до влизане на съдебното решение в сила, е неоснователен и следва да бъде отхвърлен по следните съображения: Съгласно т.4 от Тълкувателно решение №3 от 22.04.2004г. на Върховния касационен съд при незаконни действия и бездействия на административни органи началният момент на забавата и съответно дължимостта на законна лихва върху сумата на обезщетението настъпва от момента на преустановяването им. Съгласно чл.130 ал.2 от Закона за съдебната власт тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. В разглеждания случай няма данни бездействието на ответника да е преустановено. Следователно, вемането за обезщетяване на вреди възниква след признаване по установения ред на незаконосъобразността на действието или бездействието на административния орган. Съответно административният орган изпада в забавата след влизане в сила на съдебното решение, с което се установява незаконосъобразността на действията или бездействията му. От този момент нататък се дължи и законната лихва.

При този изход на правния спор разноските са в тежест на ответника. Съгласно

разпоредбата на чл.10 ал.3 от ЗОДОВ ответникът следва да заплати на ищцата разносните по производството в размер на 320 лева, както и възнаграждение за един адвокат в размер на 50 лева съразмерно уважената част от иска.

По изложените съображения и на основание чл. 235 от ГПК , приложим във връзка с чл.203 ал.2 от АПК и §1 от ЗР на ЗОДОВ, и на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ Административен съд С.-град, 38 –ми състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА С. О. да заплати на В. Д. Д. с ЕГН * от Г. сумата 5 000 (пет хиляди) лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от влизане в сила на съдебното решение.

ОТХВЪРЛЯ иска на В. Д. Д. с ЕГН * от Г. срещу С. О. в частта за заплащане на неимуществени вреди в размер над 5000 (пет хиляди) лева до предявения размер от 50 000 (петдесет хиляди) лева.

ОСЪЖДА С. О. да заплати на В. Д. Д. с ЕГН * от Г. разносните по производството в размер на 320 (триста и двадесет) лева, както и възнаграждение за един адвокат в размер на 50 (петдесет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: